

جلد پنجم

تاریخ مصوّر پزشکی جهان

از کمین‌ترین روزگاران تا دوره معاصر

دکتر ولی‌الله معزایی

انتشارات دایرة المعارف تاریخ پزشکی

تهران، ۱۳۸۳

محرابی، ولی الله، ۱۳۱۶-

تاریخ مصور پزشکی جهان: از کهن ترین روزگاران تا دوره معاصر

تالیف و ترجمه ولی الله محرابی. - تهران دایره المعارف تاریخ پزشکی، ۱۳۸۳.

جلد پنجم ISBN 964-95446-4-X

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

عنوان روی جلد: تاریخ مصور پزشکی جهان

کتاب حاضر بر اساس c1986 Illustrierte Geschichte der Medizin نوشته ریچارد تولنر

الف. عنوان ۱- پزشکی - تاریخ. ۲- پزشکان - سرگذشت نامه.

ت ۳/۱۳۱۹ R

کتابخانه ملی ایران ۸۳-۸۸۸۹م

نشانی ناشر: تهران، میرداماد، ساختمان ۱۰۶، طبقه سوم، پلاک ۱۴

تلفن: ۲۲۷۶۱۹۸ دورنگار: ۲۲۹۸۸۷۵

پست الکترونیکی: Prof_V_Mehrabi@yahoo.com

نام کتاب: تاریخ مصور پزشکی جهان از کهن ترین روزگاران تا دوره معاصر

تالیف و ترجمه: دکتر ولی الله محرابی

ناشر: انتشارات دایره المعارف تاریخ پزشکی

طراحی روی جلد: نازیانو محرابی

حروفچینی و صفحه آرایی: امید محرابی - محمود رضایی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۳

شمارگان: ۱۰۰۰ دوره هشت جلدی - کاغذ گلاسه و رنگی

شابک: ۹۶۴-۹۵۴۴۶-۴-X

لیتوگرافی: آرمان

چاپ: نقشینه پیمان

صحافی: چهر

ناظر چاپ: داود باقری

قیمت: سیصد و پنجاه هزار ریال ۳۵۰۰۰۰ ریال

- این اثر با حمایت معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شده است.

- کلیه حقوق این اثر متعلق به "انتشارات دایره المعارف تاریخ پزشکی" است و هر نوع استفاده بازرگانی از این اثر اعم از زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری یا تکثیر آن به هر صورت ممکن، "کلی و جزئی" ممنوع و قابل تعقیب قانونی است.

سیاهه بخش‌های

تاریخ مسوّر پزشکی جهان

جلد اوّل

- بخش ۱. پارینه آسیب‌شناسی
- بخش ۲. چین باستان
- بخش ۳. پزشکی در میان‌رودان (بین النهرین)
- بخش ۴. پزشکی در مصر باستان
- بخش ۵. پزشکی در دوره ودایی (هند)
- بخش ۶. پزشکی در ایران باستان
- بخش ۷. پزشکی در میان یونانیان
- بخش ۸. نگاهی به زندگی بقراط
- بخش ۹. بقراط و پزشکی یونانی در دوران کلاسیک
- بخش ۱۰. پزشکی یونانی پس از بقراط
- بخش ۱۱. پزشکی روم و جالینوس

جلد دوّم

- بخش ۱۲. پزشکی عهدکهن و پزشکی بیزانسی
- بخش ۱۳. داروسازی در دوره باستان
- بخش ۱۴. دندانپزشکی در دوره باستان
- بخش ۱۵. دامپزشکی در دوره باستان
- بخش ۱۶. پزشکی عربی زبان (اسلامی)
- بخش ۱۷. پزشکی کلاسیک هندی
- بخش ۱۸. پزشکی ژاپنی
- بخش ۱۹. پزشکی پیش از کریستف کلمب
- بخش ۲۰. مکتب سالرنو و دانشگاه‌های بولونا و پادوآ
- بخش ۲۱. پزشکی فرانسوی در سده‌های میانه (قرون وسطی)
- بخش ۲۲. مکتب‌های پزشکی فرانسوی در سده‌های میانه (قرون وسطی)
- بخش ۲۳. پزشکی عبرانی تا سده‌های میانه (قرون وسطی)

جلد سوم

- بخش ۲۴. سیر تاریخی آناتومی
- بخش ۲۵. جراحی تا پایان سده هجدهم
- بخش ۲۶. بیماری‌های زنان، و مامایی از روزگار کهن تا آغاز قرن هجدهم
- بخش ۲۷. کاردیولوژی تا پایان قرن هجدهم
- بخش ۲۸. سیر تاریخی نورولوژی
- بخش ۲۹. سیر تاریخی چشم‌پزشکی
- بخش ۳۰. سیر تاریخی کاردیولوژی در قرن‌های نوزدهم و بیستم
- بخش ۳۱. سیر تاریخی بیماری‌های زنان از قرن هیجدهم به بعد

جلد چهارم

- بخش ۳۲. سیر تاریخی مامایی از قرن هجدهم به بعد
- بخش ۳۳. سیر تاریخی اورولوژی
- بخش ۳۴. سیر تاریخی بیماری‌های مقاربتی
- بخش ۳۵. سیر تاریخی بیماری‌های پوستی
- بخش ۳۶. سیر تاریخی تشکیلات بیمارستانی در مناطق آلمانی زبان (از آغاز مهاجرت گروهی تا بیمارستان‌های دانشگاهی دوره معاصر)
- بخش ۳۷. سیر تاریخی ارتوپدی و تراماتولوژی
- بخش ۳۸. سیر تاریخی داروسازی از قرن سوم تا دوره معاصر
- بخش ۳۹. سیر تاریخی دامپزشکی از آغاز تا پایان قرن هجدهم

جلد پنجم

- بخش ۴۰. سیر تاریخی بیماری‌های روده و معده
- بخش ۴۱. سیر تاریخی بافت‌شناسی
- بخش ۴۲. سیر تاریخی جنین‌شناسی
- بخش ۴۳. سیر تاریخی روان‌پزشکی
- بخش ۴۴. سیر تاریخی دندان‌پزشکی تا قرن هجدهم
- بخش ۴۵. سیر تاریخی مراقبت و درمان سالمندان
- بخش ۴۶. پاتولوژی آناتومی
- بخش ۴۷. پزشکی اجتماعی
- بخش ۴۸. سیری در تاریخ پرتونگاری تشخیصی
- بخش ۴۹. سیری در تاریخ رادیوتراپی
- بخش ۵۰. بیماری‌های واگیردار
- بخش ۵۱. سیری در تاریخ همیوپاتی

جلد ششم

- بخش ۵۲. نقرس و روماتیسم
- بخش ۵۳. پزشکی سنتی در آفریقای سیاه
- بخش ۵۴. سیر تاریخی روان‌کاوی
- بخش ۵۵. سیر تاریخی مشاغل پزشکی
- بخش ۵۶. سیر تاریخی میکروبیولوژی
- بخش ۵۷. سیر تاریخی طب کودکان از آغاز تا اواخر قرن هجدهم
- بخش ۵۸. سیر تاریخی طب کودکان در قرن‌های نوزدهم و بیستم
- بخش ۵۹. سیر تاریخی جراحی کودکان از اوایل تا قرن نوزدهم و بیستم

- بخش ۶۰. سیر تاریخی جراحی از اواخر قرن هجدهم تا دوره معاصر
- بخش ۶۱. سیر تاریخی جراحی پلاستیک و ترمیمی
- بخش ۶۲. سیر تاریخی بیماری‌های گوش و حلق و بینی و دهان
- بخش ۶۳. سیر تاریخی دانش غدد درون‌ریز تا جنگ جهانی دوم
- بخش ۶۴. سیر تاریخی بیماری‌های ریوی
- بخش ۶۵. سیر تاریخی بیماری سل
- بخش ۶۶. سیر تاریخی بیماری سرطان
- بخش ۶۷. سیر تاریخی فیزیولوژی
- بخش ۶۸. سیر تاریخی بیماری‌های استوایی و گرمسیری

جلد هفتم

- بخش ۶۹. سیر تاریخی فیزیوتراپی و بازگشت به حالت عادی
- بخش ۷۰. سیر تاریخی دامپزشکی از نیمه قرن نوزدهم به بعد
- بخش ۷۱. سیر تاریخی انگل‌شناسی
- بخش ۷۲. سیر تاریخی پزشکی ارتشی
- بخش ۷۳. سیر تاریخی طب و جراحی دریانوردی
- بخش ۷۴. سیر تاریخی طب هوانوردی
- بخش ۷۵. سیر تاریخی دندان‌پزشکی از قرن هجدهم تا دوره معاصر
- بخش ۷۶. سیر تاریخی طب سوزنی
- بخش ۷۷. سیر تاریخی زبان تخصصی پزشکی
- بخش ۷۸. سیر تاریخی رساله‌های بهداشت و سلامت بین‌المللی
- بخش ۷۹. سیر تاریخی غدد درون‌ریز پس از جنگ جهانی دوم
- بخش ۸۰. سیر تاریخی طب دانشگاهی در ایران

فرهنگ‌نامه یک

جلد هشتم

فرهنگ‌نامه دو

فهرست اسامی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های پزشکی جهان

کتابنامه

فهرست تفصیلی کتاب

نمایه

فهرست تفصیلی جلد پنجم

عنوان	صفحه
بخش چهل. سیر در تاریخ بیماری‌های روده و معده	
فصل اول. آگاهی‌های در دستگاه گوارش تا قرن هجدهم	۲۱۹۱
فصل دوم. کشف روش‌های مختلف از آغاز قرن نوزدهم	۲۲۰۰
مشاهده آناتومیکی-بالینی	۲۲۰۰
روش‌های بالینی آناتومیکی، رادیولوژیکی و اندوسکپیکی	۲۲۰۰
روش‌های فیزیولوژیکی و بیوشیمیایی	۲۲۰۸
فصل سوم. بیماری‌های دستگاه گوارش از آغاز قرن نوزدهم	۲۲۱۳
بیماری‌های مری	۲۲۱۵
بیماری‌های معده، دوازده و روده	۲۲۲۰
بیماری‌های روده باریک	۲۲۳۱
بیماری‌های روده کور (آپاندیکس)	۲۲۳۴
بیماری‌های روده بزرگ	۲۲۳۴
بیماری‌های رکتوم مقعد	۲۲۴۱
بخش چهل و یک. سیر تاریخی بافت شناسی	
فصل اول. تلاش برای یک دستگاه بزرگ کننده	۲۲۵۰
"عدسی‌های" بزرگ کننده	۲۲۵۰
اختراع میکروسکوپ	۲۲۵۱
فصل دوم. پیدایی یک دانش جدید: میکروسکوپ	۲۲۵۶
ابداع کنندگان میکروسکوپ	۲۲۵۷
اصطلاحات فنی	۲۲۷۱
فصل سوم. تکامل تکنیک هیستولوژیکی	۲۲۸۵
راسپایل پیشرو	۲۲۸۶
تکامل هدفدار روش‌ها	۲۲۸۹
فصل چهارم. پیشرفت مهم: میکروسکوپ الکترونیکی	۲۲۹۸
اختراع الکترون اپتیک	۲۲۹۹
ترقی میکروسکوپ الکترونیکی	۲۳۰۴
نخستین دستگاه‌ها	۲۳۰۰
اختراع جدید	۲۳۰۶
فصل پنجم. گسترش آگاهی‌ها در زمینه سلول‌ها	۲۳۰۶
نظریه سلول	۲۳۰۷
اهمیت بیولوژیکی	۲۳۱۲
بخش چهل و دو. سیر تاریخی جنین شناسی	
فصل اول. کشف گامتها	۲۳۲۲
شناسایی گامتها	۲۳۲۶
فصل دوم. راهی برای درک منشأ انسانی: "آنالیز باروری"	۲۳۴۲
چند مشاهده قبلی	۲۳۴۳
کوشش‌های اسپالانزانی	۲۳۴۶
لقاح (تخمک-منی مذکر) و شناخت تخمک‌گذار	۲۳۵۱
پدیده‌های بافت شناختی باروری	۲۳۵۴
فصل سوم. تکامل جنین شناسی	۲۳۵۷
عقاید اولیه در مورد بارداری	۲۳۵۷
ترقی علم جنین‌شناسی در قرن نوزدهم	۲۳۶۵

بخش چهل و سه. سیر تاریخی روانپزشکی

۲۳۷۳-۲۴۲۲

- فصل اول. سنت‌های کلاسیک بزرگ از بقراط تا پینل..... ۲۳۸۱
- بقراط: سندروم‌های بالینی بزرگ ۲۳۸۲
- آنانومی، فیزیولوژی، روانشناسی ۲۳۸۵
- روان پزشکی در دوران رومی ۲۳۸۷
- جالینوس و روان درمانی ۲۳۹۰
- قرون وسطی ۲۳۹۲
- قرن پانزدهم و جنون ۲۳۹۶
- بیداری فکری ۲۳۹۷
- آگاهی‌های مهم پیش از دسکارتس ۲۴۰۲
- روانپزشکی پس از دوران دکارت ۲۴۰۴
- فصل دوم. روانپزشکی فرانسوی و اروپایی از زمان پینل تا امروز..... ۲۴۱۰

بخش چهل و چهار. سیر تاریخی دندانپزشکی تا قرن هجدهم

۲۴۲۳-۲۴۵۸

- قرون وسطی ۲۴۲۶
- از رنسانس تا دوره روشنفکری ۲۴۳۱
- درمان شناسی ۲۴۴۳
- آموزش حرفه‌ای و سازمانی ۲۴۴۹
- دارو، جادو و درمان کنندگان شگفت‌انگیز ۲۴۵۱
- مراقبت و درمان ۲۴۵۳

بخش چهل و پنج. سیر تاریخی مراقبت و درمان سالمندان

۲۴۵۹-۲۴۹۰

- فصل اول. واژه پیر شدن..... ۲۴۶۴
- فصل دوم. گروتولوژی بالینی یا گریاتری..... ۲۴۸۰

بخش چهل و شش. پاتولوژی آنانومی

۲۴۹۱-۲۵۴۶

- پیشگفتار ۲۴۹۲
- از پیش از تاریخ تا قرن پانزدهم ۲۴۹۵
- رنسانس ۲۵۰۱
- قرن هفدهم ۲۵۰۶
- قرن هجدهم: مورگانی ۲۵۱۰
- قرن نوزدهم ۲۵۱۳
- پاتولوژی پس از ویرشو در اواخر قرن نوزدهم ۲۵۳۳
- آنانومی پاتولوژیکی در قرن بیستم ۲۵۳۹
- آنانومی پاتولوژیکی آینده ۲۵۴۳

بخش چهل و هفت. طب اجتماعی

۲۵۴۷-۲۵۹۸

- روش‌های تجربی برای مقابله با همه‌گیری‌های بزرگ ۲۵۵۰
- فصل اول. دولت و علم، بهداشت عمومی را حفاظت می‌کنند..... ۲۵۵۷
- حرکت‌های فرهنگی ۲۵۵۷
- تأثیرات عملی ۲۵۶۵
- بهداری مدرن ۲۵۷۲
- فصل دوم. اجتماع برای تندرستی همگانی برمی‌خیزد..... ۲۵۸۱
- حمایت در برابر بیماری ۲۵۸۱
- اقتصاد و تندرستی ۲۵۹۲
- نظام مراقبت پزشکی ۲۵۹۵

۲۵۹۹-۲۶۳۰

بخش چهل و هشت. سیری در تاریخ پرتونگاری تشخیصی

۲۶۰۱	فصل اول. کشف رونتگن.....
۲۶۰۷	بکتر و رادیولوژی در فرانسه
۲۶۱۲	گوستا فورسل و رادیولوژی سوئدی
۲۶۱۳	رادیولوژی در آلمان
۲۶۱۵	رادیولوژی در آمریکا
۲۶۱۷	دستگاهها
۲۶۲۳	تکنیکها
۲۶۲۷	دورنما

۲۶۳۱-۲۶۵۴

بخش چهل و نه. سیر در تاریخ رادیوتراپی

۲۶۳۲	کشف اشعه‌های X
۲۶۳۲	پیشگامان رادیوتراپی
۲۶۳۹	رادیوم و مواد رادیواکتیو
۲۶۴۴	دوران طلایی رادیوتراپی
۲۶۴۶	رادیواکتیویته مصنوعی
۲۶۵۱	شتاب ذرات

۲۶۵۵-۲۷۱۴

بخش پنجاه. بیماری‌های واگیردار

۲۶۵۸	فصل اول. مشاهده کلینیکی.....
۲۶۶۲	سرایت بعنوان مشکل اصلی
۲۶۶۳	رنسانس
۲۶۶۸	سده‌های هفدهم و هجدهم
۲۶۸۰	فصل دوم. میکروبیولوژی.....
۲۶۸۰	قرن نوزدهم
۲۶۹۵	بروسلوز
۲۷۰۰	فصل سوم. ویروولوژی.....
۲۷۰۰	قرن بیستم

۲۷۴۲-۲۷۱۵

بخش پنجاه و یک. سیری در تاریخ هومئوپاتی

۲۷۱۷	ریشه‌ها
۲۷۲۵	تنه
۲۷۳۴	شاخه‌ها